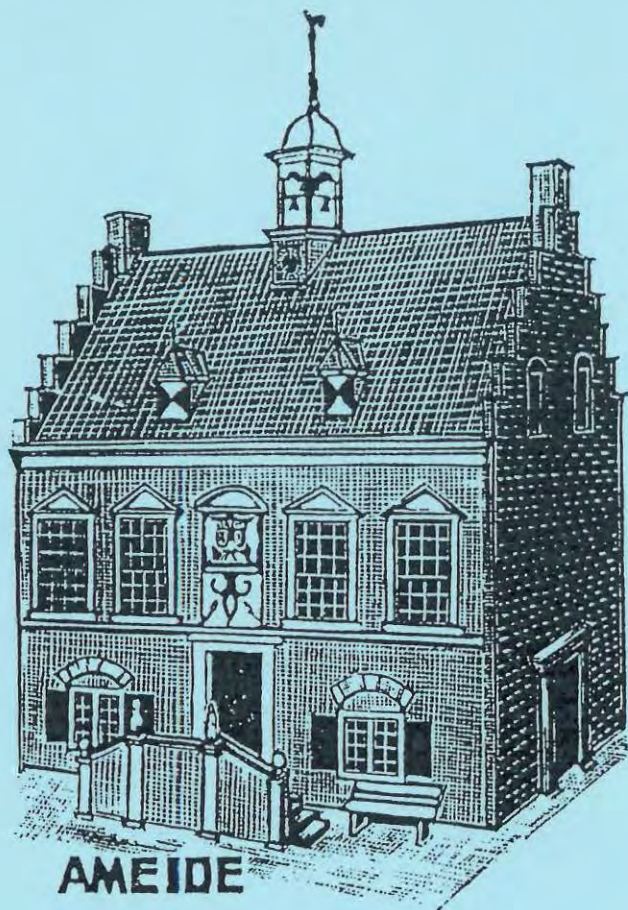

*Historische Vereniging
Ameide en Tienhoven*

Jaargang 14
Nr. 4

NIEUWSBLAD VAN DE HISTORISCHE VERENIGING AMEIDE en TIENHOVEN

ISSN: 1569-7800

De Vereniging is gevestigd in Ameide en heeft haar domicilie in het oude Stadhuis aldaar. Ze is opgericht op 13 december 1989 en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Dordrecht onder nummer 40324336.

BESTUUR:

Voorzitter	A.M. den Oudsten, Kerkweg 29, 4235 VT Tienhoven, ☎ 601249
Vice-voorzitter	J.D.C. Laroo, Voorstraat 8, 4233 EA Ameide, ☎ 602026
Secretaris	G.W. Groenendijk, De Bogerd 3, 4233 GN Ameide, ☎ 601886
Penningmeester	J. Stasse, De Bogerd 19, 4233 GN Ameide, ☎ 602488
Alg. adjunct	J.A. Maatkamp, Lekdijk 18, 2769 GA Langerak, ☎ 602071
Lid	E.H. den Hartog, Voorstraat 6, 4233 EA Ameide, ☎ 602087
Lid	C.J. Neels, Lekdijk 24, 4235 VL Tienhoven ☎ 601320
Lid	C. Rijnhout, De Kooi 25, 4233 GP Ameide, ☎ 602648
Lid	G. Streefkerk, Paramasiebaan 11, 4233 EX Ameide, ☎ 601369

CORRESPONDENTIEADRES

G. Groenendijk

EXCURSIES

A.M. den Oudsten

REDACTIEADRES KWARTJAALBLAD

J.D.C. Laroo

LEDENADMINISTRATIE

J. Stasse

CONTRIBUTIE

Deze bedraagt € 15,- per jaar, over te maken op bankrekening nummer 301952248 van de Rabobank te Ameide t.n.v. de penningmeester van de vereniging.

Nieuwsblad, jaargang 14 (2003), nummer 4

INHOUDSOPGAVE

Redactie	Woord vooraf
G.W. Groenendijk	Verenigingsnieuws
	Wat we ontvingen
P. Will	Verslag van de Paardenmarkt
G.W. Groenendijk	Bibliotheekaanwinsten
	Algemeen reglement
Krijn van der Ham	Dubbelportret van de Franschestraat
Redactie	De uitslag van de vertaalwedstrijd 2003
P. van Toor	Sluis (slotartikel)
Nieuwjaarswensen	

WOORD VOORAF

Alweer het laatste nummer van dit jaar! Hebt u dat nu ook, dat gevoel achteraf dat er van je vele voornemens niets is terechtgekomen? Wij van de redactie in ieder geval wel want we zijn nog steeds niet toegekomen aan ons plan om een themanummer te laten verschijnen over Nico Jesse, dorpsarts en landelijk bekend fotograaf. Over zijn werk is er momenteel een tentoonstelling in Rotterdam gaande, en wat zou er leuker geweest zijn, dan dat u die goed voorbereid, met ons nieuwsblad als tweede gids in de hand, had kunnen bezoeken? Maar het heeft niet zo kunnen zijn en we zullen dit item dus bijschrijven op de lijst van goede voornemens voor 2004.

We hebben ons lang afgevraagd wie er het eerste met Sluis klaar zou zijn, het Hoogheemraadschap met de dijkverzwaring of onze correspondent Peter van Toor met zijn artikelenserie. Welnu, de laatstgenoemde heeft het gewonnen want zijn laatste bijdrage over dit onderwerp is in dit nummer afgedrukt, terwijl in Sluis zelf nog zolets als een vangrail bevestigd moet worden. Overigens is dezelfde Peter tevens winnaar van de vertaalwedstrijd 2003 geworden, waarover verderop in dit blad meer.

Nog meer goed nieuws: onze grote verzamelaar, Krijn van der Ham, zal onze redactionele gelederen in de toekomst regelmatig komen versterken. Van hem deze keer een bijdrage in de categorie 'zoek de verschillen'. Kijk, van zulke mensen als Krijn moeten de redactie het hebben, want die zijn als het ware onze verzekering voor voortbestaan van ons nieuwsblad.

Tenslotte twee dringende verzoeken van onze medewerker en oud-bestuurslid Paul Will.

1. Hij verzamelt voor onze vereniging afleveringen van 'De Wegwijzer', een blad dat eerst door Hansum en later door Crezee werd uitgegeven en hij mist nog veel nummers. Zijn er nog mensen die afstand willen doen van de exemplaren die ze eventueel nog thuis hebben? Bedenk, dat het voor een goed doel is!
2. Hij verzamelt ook streektaalwoorden zoals: *blôôte*, *bunsumme*, *'n dove slôôt*, *de klets opgaon*, *klokere*, *krêêuwe* etc. En ook daarvan heeft hij er nooit genoeg. Zijn er nog mensen, die hem van kun kennis willen laten medelen? e-Mailen kan ook: p.will@hetnet.nl

Rest ons nog u een de uwen veel leesplezier, een goede kerst en een gelukkig nieuwjaar toe te wensen.

De redactie.

VERENIGINGSNIEUWS

Het vorige nummer (zijnde nummer 3 van de 14e jaargang) was anders dan u van ons gewend bent. Dit nummer was de Boerderij-Special: uitgegeven door de Stichting Boerderij & Erf Alblasterwaard-Vijfheerenlanden. Deze special is bij u bezorgd met een inlegvel waarmee nog enig verenigingsnieuws aan u kenbaar is gemaakt. Eén van de onderwerpen daarbij was het plan om het Stadhuis wat anders in te delen, opdat wij de verenigingsactiviteiten beter kunnen ontplooiën. Thans kunnen wij u medelen dat dit plan is ingediend bij de gemeente Zederik.

Wij hebben gemerkt dat de Boerderij-Special is gewaardeerd door de leden. De mooie kleurenfoto op de voorzijde en de beschrijving van de boerderij Lekdijk 13/14 te Tienhoven is zeker de moeite waard. We mogen trots zijn op een dergelijk mooie boerderij binnen onze dorpsgrenzen. De motivatie van de jury om deze boerderij voor te dragen in de categorie boerderijen in bedrijf is als volgt verwoord:

Lekdijk 13/14 Tienhoven

Zeer goed onderhouden boerderij ondanks nog in gebruik binnen het boerenbedrijf met zorg gerestaureerd en onderhouden. Vooral de ensemble waarde van boerderij en bijgebouw heeft de jury doen besluiten deze boerderij als nummer 1 voor te dragen. De omschrijving, welke is bijgevoegd aan de fotosessie van de historische vereniging waarin wordt aangegeven de historische waarde, gebruik en indeling, behoeft voor ons geen nadere aanvulling.

Wanneer we kijken naar de afgelopen maanden, dan kunnen we terugzien op een zeer geslaagde feestweek (van 29 augustus tot en met 6 september 2003). In het Stadhuis is de videofilm "Een rondtjie deur Termei" van Anja van der Grijn wel 20 keer vertoond. Steeds was de als bioscoop omgebouwde trouwzaal goed gevuld met bezoekers. In totaal hebben ongeveer 800 mensen van deze film kunnen genieten. Ook in Open Vensters is de film voor een volle recreatiezaal vertoond. De organisatie van de bioscoop was in handen van Anja en Cees van der Grijn in samenwerking met onze vereniging. Van Anja en Cees hebben we een exemplaar van de videofilm mogen ontvangen.

Op 17 september 2003 heeft mevrouw Witteveen een lezing verzorgd over de stad Zaltbommel. Aan de hand van diabeelden heeft zij ons meegenomen door de geschiedenis van Zaltbommel en de bezienswaardigheden in deze stad. Op 24 september hebben we ons verzameld in Het Gerucht in Zaltbommel. Na genoten te hebben van koffie en gebak heeft mevrouw Witteveen onze rondgeleid door Zaltbommel en ons veel interessante toelichtingen en achtergronden meegegeven. De lunch hebben we weer gebruikt in Het Gerucht. Na de lunch hebben we de St. Maartenskerk en het Maarten van Rossum museum bezocht. Aan het einde van de dag zijn we voor een afzakkertje op het zonnige terras van De Verdraagzaamheid neergestreken. Vanaf dit terras hadden we een fraai uitzicht over de Waal en over vele historische Citroën-voertuigen. Op de terugweg van Zaltbommel naar Ameide dachten een tweetal auto's een historische route te volgen via het pontje van Brakel. Wegens de enorme drukte bij deze veerpont en de afsluiting van de brug bij Gorinchem is dit een tocht van circa drie uur geworden via de veerpont naar de Kop van 't Land en via Dordrecht naar Ameide. Als vereniging kijken we terug op een mooie kennismaking met Zaltbommel.

Zaltbommel is al meer dan 1150 jaren oud. De eerste vermelding die is teruggevonden dateert van het jaar 850. In de dertiende eeuw werd Zaltbommel een belangrijk handelscentrum, kreeg stadsrechten en er werden muren omheen gebouwd. Delen daarvan staan er nu nog. In die tijd is ook begonnen met de bouw van de Sint Maartenskerk, met de bekende torenspits uit het kinderliedje 'In die grote stad Zaltbommel'. Deze kerk, die pas in de vijftiende eeuw werd voltooid, is één van de bezienswaardigheden van Zaltbommel. In de tijd van de tachtigjarige oorlog was Zaltbommel heel belangrijk, een bruggenhoofd dat goed moest worden

verdedigd. Prins Willem van Oranje en zijn zoon Maurits kwamen zich persoonlijk bezighouden met de versterking van de Bommelse vesting en ook andere bekendheden als Constantijn Huygens en Johan van Oldenbarneveldt hebben rondgelopen binnen de muren van de stad. Een ander historisch en bijzonder gebouw is het Maarten van Rossumhuis, een versterkt huis dat rond 1535 is gebouwd in opdracht van Maarten van Rossum. Hij was een legendarische veldheer van de voor zijn zelfstandigheid strijdende hertog Karel van Gelre. Bijna was dit pand in 1881 gesloopt, doch gelukkig is het behouden gebleven en gerestaureerd. Sinds 1937 is 'het kasteeltje' in gebruik als bezienswaardig streekmuseum.

In Zaltbommel staat aan de Markt het geboortehuis van de gebroeders Philips, grondleggers van het gelijknamige concern. De familie bezat hier een bank en een tabakshandel en ging later met elektriciteit experimenteren. Karl Marx woonde er niet, doch was wel een regelmatig bezoeker van Zaltbommel en hij heeft ook hier aan zijn boek 'Das Kapital' gewerkt. Een andere bekende naam is Fransz Liszt. Hij was per schip op weg naar Rotterdam en raakte bij het langs Zaltbommel varen zo betoverd door de klanken van het carillon, dat hij het schip liet aanmeren en ging kennismaken met de beiaardier Leenhoff. Zijn dochter Suzanne ging op aanmoediging van de componist naar Parijs om zich daar verder te bekwamen in het orgelspel. Ook in deze twintigste eeuw heeft Zaltbommel aantrekkingskracht. De bekende Nederlandse dichter Martinus Nijhof schreef 'Ik ging naar Bommel om de brug te zien', een bijzonder gedicht in onze literatuur. Het moge duidelijk zijn waarom de nieuwe brug over de Waal naar deze dichter is genoemd. Andere bekenden uit Zaltbommel zijn de aldaar geboren Fiep Westendorp, de bekende illustratrice van Jip en Janneke en de violiste Emmy Verhey.

Tijdens de Open Monumentendag op 13 september 2003 hebben we het Stadhuis opengesteld voor geïnteresseerde bezoekers. We mochten een aantal passanten het Stadhuis laten zien.

Ook tijdens de paardenmarkt op 9 oktober 2003 waren we weer present. Samen met de Stichting Streektaal hadden we een marktkraam. Een artikel over onze activiteiten op deze dag treft u elders in ons nieuwsblad aan.

Op 6 november 2003 hebben we mogen genieten van een lezing over het zilversmeden. Deze lezing was, anders dan we gewend zijn, op locatie, namelijk bij de firma Rikkoert in Schoonhoven. Voor de pauze heeft de heer R. Kappers met behulp van een presentatie ons meegenomen naar het ontstaan van het zilverambacht in Schoonhoven. Ook hebben we kennis kunnen maken met de in Schoonhoven vervaardigde zilveren voorwerpen en kunstvoorwerpen plus de huisvesting van de zilversmeden. Na de pauze heeft de heer A. Rikkoert aan de hand van de collectie oud zilver het een en ander uitgelegd over het ambacht van toen en nu. Vermeldenswaardig is nog dat in Ameide van 1779 tot circa 1820 zilversmeden en meester-zilversmeden hebben gewoond met de familienaam: Van Gelderen. In de collectie, die we hebben gezien, waren ook nog enkele voorwerpen aanwezig die zijn vervaardigd door deze Van Gelderens.

Gert Groenendijk

LEVE(N)DE AMEIDESE PAARDENMARKT, NUT EN VERMAAK

De kraam was ditmaal door omstandigheden dubbel bemenst, zowel door de Historische Vereniging als door de Stichting Streektaal AV = Alblasserwaard - Vijfheerenlanden.

In deze tweeling-kraam heeft behalve de verkoop van boeken, platen en kaarten weer heel wat monden en pennen in beweging gebracht. Dit niet alleen bij het raden naar de oude voorwerpen, maar ook naar min of meer oud vertrouwde woorden.

Beginnen we met de eigen spulletjes. Eveneens oud vertrouwd had onze speurneus, Aart van der Grijn, er opnieuw wat verrassends van gemaakt. Bij het sluiten van de markt bleek dat, gezien het aantal ingeleverde antwoordbladen, het kennelijk ietwat moeilijker was geweest dan vorig jaar. Toen was de jury bedolven onder zo'n lawine van exact juist ingevulde lijsten dat deze tot loting moest besluiten. Nu is er opnieuw geloot en wel onder het kleine aantal meest juiste resultaten.

Wie in de prijzen zijn gevallen, heeft u wellicht al in 'het Kontakt' gelezen, voor de 'buitenleden' vermelden we deze extra. Mevr. J. van der Grijn, Prinsengracht 33 te Ameide, de heer C.J.P. Bogers, Lakerveld 270 te Lexmond en als nummer 3 de heer L. Spek, Kweldam 1b te Tienhoven. Deze hebben inmiddels de buit reeds binnen.

De te raden namen en functie der materialen waren achtereenvolgens een praam of neusknijper, d.i. een hout met een lus eraan, die bij onwillige paarden om de bovenlip werd gedraaid. Nummer 2 was een nootmuskaatrasp; 3 een matje om sigaretten te rollen en 4 had met vissers te maken; in dat buiktasje krioelden de wormen ofwel pieren, die een hengelaar straks als lokaas aanhaakte. Lest best was een wat onschuldiger haakje, dat diende om de knoopjes van dameslaarsjes vast te maken.

We kunnen niet nalaten u nog een handvol lugubere of vermakelijker oplossingen voor te schotelen. Die praam bijv. zou een kippentikker, een konijnendoder, een politieknuppel, een karwats of klabats zijn ooit door de schoolmeesters gebruikt! Eveneens dat vistasje kon je voor van alles gebruiken, sommigen zouden er zout, tabak of brillen instoppen, je fietsreparatiespullen en een marskramer zijn centen. Een ander vond het passen bij een voerman op de diligence en kennelijk twee van Overlek, Gea en Meta, zouden er hun pontkaart in opbergen. Oud en nieuw bijeen! Met dat knopenhaakje was weerom van alles aan de hand: je zou er vis mee kunnen schoonmaken of je nagels. Je pijp mee ragen of uiers optrekken zou best kunnen of gewoon met dat ding gaan borduren of haken. Wie weet, het proberen waard!

Tot slot haken we nog even in op de woordenkraam: die de AV-ers hadden gestald.

Naast de boek- en kaartaanbiedingen hing er de lijst met een stel streektaalwoorden, uitvergroot. Dit met de bedoeling het langlooppubliek te lokken en aan de praat te krijgen. Hoewel dit wonderwel is gelukt, zou de Stichting zulke veelal miskende woorden op het droge willen krijgen. Daarom ziet zij graag uw betekenisomschrijvingen en verder commentaar tegemoet.

Het adres luidt: Hazelaarlan 21, 4233 HN te Ameide; email: p.will@hetnet.nl

Bij voldoende reacties zouden we dan bijvoorbeeld in o.a. een volgend Nieuwsblad over deze ietewat verouderende woorden een artikel kunnen leveren, mede met het oor en oog op het op stapel staande Polderhollandse woordenboek. Hier volgen ze:

*blôôte, bunsumme, 'n dove slôôt, de klets opgaon,
klokere, krêêuwe, keuchiesbutter, meuzels, mokgras,
'n nijpnèers, permetaosie, peteuntjies, piere juttere,
scherrewietsele, verrinnewere, waonekers of woerikke.*

WAT WE ONTVINGEN

Dhr. I. Lakerveld heeft op de dag van de Paardenmarkt voor een verrassing gezorgd. Voor ouderen is hij vast nog bekend als Ies, de oudste zoon van het gezin van Dirk Lakerveld, fietsenmaker, etc., wonende aan het eind van de Voorstraat.

Genoemde Ies kwam op visite om ons te overhandigen een map allerhande papieren uit de oorlog. Op de voorflap stond met sierletters:

NEDERLAND ZAL HERRIJZEN !

Bonte verzameling van geheime kranten, pamfletten, vlugschriften, verboden liedjes, gedichten, brieven en redevoeringen, alsmede enige proefstukken der Duitse, N.S.B. en communistische propaganda.

Uiteraard zijn deze bestemd voor het archief van de Vereniging, maar bij het doorneuzen kwamen zoveel herinneringen boven, dat we het eerst nog even wakker wilden houden om er een artikel aan te wijden, alvorens het te slapen te leggen in de vernieuwde berging onderin het Stadhuis.

Tot mijn verrassing vond ik o.a. terug *Wervelwinden*. Dat waren mini-tijdschriften die geallieerde vliegtuigen in de polder lieten neerdwarrelen en waar wij als jongens tuk op waren om die thuis te spellen en aan anderen ter lezing door te geven. Verder bevatte de map een hele verzameling Telexen. Gestencilde halve of hele A-viertjes, die wij verstopt onder onze trui op bepaalde adressen bezorgden, die dan daar gelezen werden en heimelijk weer moesten worden verder verspreid.

NIEUWE AANWINSTEN VOOR DE BIBLIOTHEEK

De Jongh and Allied Families

Op de titelbladzijde van dit boek staat verder nog vermeld:

Genealogy and History in Europe and America (with family arms and illustrations)

By Dirk P. De Young, A. B. (Formerly American Consular Representative at Santos, Brazil, and Amsterdam, Netherlands.

Dit boek is uitgegeven op 31 december 1934 in Amerika.

Dit Engelstalige boek bevat een historische en genealogische beschrijving van de familie De Jongh. De beschrijving van de familie begint met Nicholas de Jonghe die circa 1200 in Gent te België woonde. Rond 1400 wonen nakomelingen van hem in Utrecht. In de 16de eeuw zien we deze familie in Nieuwpoort. Van Pieter de Jonghe, burgemeester van Nieuwpoort in 1560, is een zegel gevonden.

De eerste De Jong in Tienhoven is Jan Hendrikse de Jongh, gedoopt 2 oktober 1716 in Lexmond, overleden op 20 maart 1783 te Tienhoven en begraven in de kerk van

Ameide. Twee kleinkinderen van hem zijn :Koenraad geboren 11 april 1802 in Tienhoven en Adrianus geboren 25 juni 1804 in Tienhoven. Deze Koenraad emigreert in 1847 naar Pella, Iowa met zijn vrouw Wilhelmina Verbeek en drie kinderen. Het jongste kind is overleden op de oceaan tijdens de overtocht. Tijdens de overtocht wordt er op de Oceaan op 9 april 1847 een zoon geboren die de veelzeggende namen Pieter Hein krijgt. In Pella, Iowa worden nog 6 kinderen geboren. Adrianus de Jongh is eerst getrouwd met Adriana Vonk en nadat zij is overleden hertrouwt hij met Maria den Braven. Er worden 14 kinderen geboren. De oudste twee kinderen blijven in Holland. In 1854 vertrekt dit gezin naar Pella, Iowa. Deze Adrianus de Jongh is de grootvader van de schrijver van dit boek.

Dit boek bevat 111 bladzijden. Een namenregister en bronnenvermelding zijn niet opgenomen in dit boek.

Het leven in de zestiende tot twintigste eeuw op het platteland in westelijk Nederland, gevolgd door de Kwartierstaat Bothof-Kool

Dit boek is geschreven de heren A. Bothof en C. Bothof en is in 2003 uitgegeven en bevat 772 bladzijden.

Het eerste deel (t/m bladzijde 134) handelt over de plattelandshistorie van westelijk Nederland. Er wordt ingegaan op het dagelijkse leven van gewone mensen. Wat hield hen bezig, welke beroepen oefenden zij uit, op welk niveau lag hun inkomen? Ook komen meer algemene onderwerpen aan de orde, zoals: het ontstaan van polders en waarden, de ontwikkeling van de Nederlandse staat, de economische ontwikkelingen en de plaats van de kerken.

In het tweede deel (bladzijde 135 t/m 772) geeft de kwartierstaat Bothof-Kool. In deze kwartierstaat zijn 3856 personen beschreven. De oudst beschreven persoon gaat 51 generaties terug en is: **Conomore I van Bretagne** (le Maudit), geboren circa 490. Koning in Bretagne in 520. Overleden in 554.

Het merendeel van de beschreven personen in de kwartierstaat (geboren na 1500) is afkomstig uit de Alblasserwaard.

In Ameide Tienhoven komen we in de kwartierstaat bijvoorbeeld tegen **Gerrit Abrahamsz. Kool** (Cool), gedoopt op 09-12-1703 te Leerdam, ondertrouwt op 24-04-1733 te Ameide Tienhoven, getrouwd voor de kerk te Jaarsveld met **Aaltje Joostendr. van der Zijde** geboren circa 1705 te Jaarsveld. Uit dit huwelijk: **Abraham Gerritsz. Kool**, gedoopt op 23-06-1737 te Ameide

Ook komen we tegen **Joost Woutersz. van Heijkoop**, geboren circa 1630. Hij woonde te Ameide, in 1687 beneden de dijk na de Sluis. Overleden (kort) na 20-01-1687. Gehuwd met **Gerrigjen Henrix Ligtvoet**, geboren circa 1630, overleden voor 20-01-1687. Uit dit huwelijk: **Wouter Joosten**, geboren circa 1658 te Ameide.

Het boek is rijk voorzien van bronvermeldingen en een namenindex. Er is veel studie en onderzoek nodig geweest om een dergelijk omvangrijk boek te kunnen schrijven en uitgeven. Dit boek is een aanrader voor geïnteresseerden in:

- de historie van westelijk Nederland
- de historische context waarin onze voorouders hebben geleefd
- genealogieën in onze streek

Dit fraai uitgevoerde en prettig leesbare boek is een mooie aanwinst voor onze bibliotheek, waarvoor wij de auteurs hartelijk bedanken.

Gert Groenendijk

EEN PRAATJE BIJ EEN HISTORISCH PLAATJE

Hier twee kaarten van de Fransestraat, uitgegeven door boekhandel Hansum te Ameide.

De bovenste kaart is van begin de jaren veertig. Paard en wagen zijn net gepasseerd. Rechts bij de trap de etalage van kruidenier Jan den Oudsten. De onderste kaart is in 1947 uitgegeven. Toen vond men het al niet meer in het straatbeeld van Ameide passen dat daar nog paarden rondreden, want hoewel de kaart van hetzelfde negatief als de bovenste is gemaakt, werd er deze keer 'iets' weggelaten.

Twee dezelfde kaarten, maar toch! Best moeilijk op zoek te gaan naar kaarten om deze kleine verschillen te ontdekken.

(wordt vervolgd)

Krijn van der Ham

Algemeen REGLEMENT voor de gemeente Ameide

In een eerdere uitgave van het Verenigingsblad is een gedeelte opgenomen uit het algemeen reglement voor de gemeente Ameide dat op 5 Mei 1837 is goedgekeurd. Dit ging over de inwoning, huisnummering, broodbakkers, de broodverkopers en de molenaars.

Hierna volgt de tekst van de artikelen die gaan over "Voorzorgen tegen brand". In een volgend nummer van het Verenigingsblad kan de tekst van het vierde hoofdstuk worden opgenomen, dat gaat over: *Voorzorgen tot het in bekwamen staat hebben der middelen, benoodigd ter blussing van brand, behandeling der brandspuit, pligten van hen, die dezelve bedienen; mitsgaders van de plaatselijke Ambtenaren en bedienden, en van de verdere ingezetenen ingeval van brand.*

Gert Groenendijk

DERDE HOOFDSTUK

Voorzorgen tegen brand.

Art. 18.

Binnen deze Gemeente zal geen grondeigenaar vermogen te timmeren, of eenig gebouw vervaardigen, noch ook gedogen dat zulks door anderen op zijnen grond geschiede, zonder voorafgaande kennisgeving aan den Burgemeester en Assessoren, die hetzelfde na voltooid te zijn, en alvorens bewoond te mogen worden, zullen keuren, of doen opnemen, of ook bijzonder gevaar van brand in de bebouwing worde ontdekt, en zulks op eene boete van twaalf gulden, en zoo noodig, dadelijke opruiming of vereischte verandering van het gebouw.

Art. 19.

Geen vuur zal mogen gestookt worden in de open lucht, maar alleen in daartoe bekwame stookplaatsen of schoorsteenen, gemetzel vankalk. Schoorsteenen welke nieuw opgebouwd worden, zullen ten minste boven den nok of vorsten van het gebouw, waartoe deselve behooren, moeten oprijzen, en wel op pannen daken 60 duimen en op de andere daken 1 el.

Art. 20.

In de schoorsteenen zullen geene binten, balken of ribben mogen ingemetzeld worden, al waren die ook met blik, ijzer of lood bekleed.

Art. 21.

De schoorsteenen op bovenverdiepingen van een gebouw, zullen op wulven van steen moeten gemaakt worden, en in geen deele op binten of balken mogen rusten.

Art. 22.

In eenen gemeenen muur, mogen de binten, komende tegen eene haardstede of schoorsteen van den buurman niet dieper worden gelegd, dan op de helft of in het hart van den muur, zullende ook de geen, die tegen eenen gemeenen muur eene haardstede of schoorsteen zal maken, gehouden zijn, de binten van zijn's buurmans huis, zoo ver te doen weghakken en met steen bezetten.

Art. 23.

Geene schoorsteenen zullen mogen worden opgebouwd of veranderd, dan na vooraf gaande inspectie en goedkeuring van Burgemeester en Assessoren.

Art. 24.

Iemand welke tot de uitoefening zijns bedrijfs, vuur gebruiken moet, zal geene ovens, eersten of andere stookplaatsen, onder welke benaming ook, mogen daarstellen, dan na alvorens de

toestel zijner vuurplaats door Burgemeester en Assessoren zal zijn goedgekeurd en bevonden zal zijn, dat door derzelve constructie, welke van steen en kalk zal moeten zijn, geen gevaar voor brand te vreezen is.

Elke overtreding van een of meer bepalingen van dit of van de laatst voorgaande vijf artikelen, zal worden gestraft met eene geldboete van drie gulden.

Art. 25.

Voortaan zullen geene woonhuizen andere gevels mogen hebben, dan gemetzel van steen en kalk, of ingeval van planken gevels, in dat geval beklampt met steen, en niet mogen gedekt worden, voor zoo veel de kom der Gemeente betreft, ter beoordeling van Burgemeester en Assessoren, dan met leijen, pannen, tegels of ander hard dak, op eene boete van twaalf gulden, en dadelijke verandering of amotie.

Art. 26.

In onbewoonde huizen zal geen vuur mogen gebruikt worden, dan na voorafgaand consent van Burgemeester en Assessoren, op eene boete van zes gulden.

Art. 27.

Het is verboden kagchelpijpen door muren van eenig gebouw, naar buiten uit te leiden of op een houten beschot te doen rusten, gelijk ook om de schoorsteenen van boven met mandwerk te dekken.

Art. 28.

Het is verboden om geweren of pistolen en alle andere vuurwapenen, binnen deze Gemeente af te schieten, gelijk ook om vuurwerken af te steken, zonder toestemming van den Burgemeester.

Art. 29.

Het is verboden om binnen de bergplaatsen van ligt ontvlambare voorwerpen, gelijk turf, krullen, spaanders, hooi, stroo, hennip, vlas, pik, teer, olij en dergelijke, tabak te rooken, of vuur te ontsteken en om er binnen te gaan met ander licht, dan eene' besloten lantaarn; bij het verwerken of vervoeren van dusdanige voorwerpen, zal men dezelfde voorzorgen moeten in acht nemen; insgelijks zal niemand op de zolders of vlieringen der huizen of gebouwen mogen gaan, met ander licht dan in een besloten lantaarn.

Ook zal in de winkels of werkplaatsen van timmerlieden, wagenmakers of kuipers, met geen ander licht mogen worden gewerkt, dan geplaatst in blikken, ijzeren of looden bakken.

Art. 30.

Het is verboden om buiten eenige gebouwen in de nabijheid van stookplaatsen, ter beoordeling van Burgemeester en Assessoren, eenige brandbare voorwerpen op te slaan.

Elke overtreding van een of meer bepalingen van dit of van de drie laatste voorgaande artikelen, zal worden gestraft met eene geldboete van eene gulden, of bij onvermogen eene gevangenisstraf van eenen dag.

Art. 31.

Het is verboden om hooi, dat niet volkomen droog is, binnen de gemeente te voeren en op te slaan, zullende het hooi, dat op schelven in de open lucht wordt opgeslagen, van boven tot beneden, op een en een halve el afstands van de belendende gebouwen, muren, heiningen of publieke wegen, en ook van elkanderen geplaatst eene van beneden tot boven doorlopende opening moeten hebben. Voortaan zullen er geene stallen, hooi- of stroozolders mogen gebouwd of gemaakt worden, dan na voorafgaande kennisgeving aan Burgemeester en Assessoren, ten einde de opneming te doen in art. 18 vermeld.

Elke overtreding van een of meer bepalingen van dit artikel zal worden gestraft met eene geldboete van zes gulden.

Art. 32.

Bijaldien door het broeijen van hooi in huizen, schuuren, bergen, schelven, of waar het anders zoude mogen zijn, gevaar van brand te vreezen is, zal de eigenaar van zoodanig hooi, op de eerste aanzegging van wegen Burgemeester en Assessoren binnen den daarbij te bepalen tijd, hetzelfde hooi naar eene door Burgemeester en assessoren aan te wijzene plaats moeten wegvoeren, terwijl, ingeval aan die order binnen den daarbij gestelden tijd niet is voldaan, zullen Burgemeester en Assessoren het wegvoeren van zoodanig hooi, dadelijk ten koste van den nalatigen bij publieke of onderhandsche besteding of in daggelden kunnen doen verrigten, onverminderd eene geldboete van zes gulden bij den nalatigen verbeuren.

Art. 33.

Het is verboden, om zaad of peulstroo en andere ruigten in open veld te verbranden, gelijk ook, om slooten uit te branden, anders dan gedurende den dag, dat is: van een uur na zons opgang, tot een uur voor zons ondergang.

Bij sterken wind en wanneer de vlam zich naar beplantingen of gebouwen zou rigten, een en ander ter beoordeeling van Burgemeester en Assessoren, is zulks geheel verboden.

Alle schade, welke door de opgemelde brandingen ontstaan mogt, komt voor rekening van hem, die dezelve heeft veroorzaakt.

Art. 34.

Het is verboden levendige kalk, in eenig huis of gebouw te blusschen.

Art. 35.

Het is verboden om vet, olij, teer of pik te bereiden, koken, smelten of zuiveren, op eenige andere plaats, dan Burgemeester en Assessoren daartoe zullen hebben goedgekeurd.

Art. 36.

Het is verboden om des avonds of des nachts zwavelstokken te maken, vlas te hekelen, hennep te schillen of eenigen arbeid in hout of dergelijke brandbare voorwerpen te verrigten met ander licht, dan een besloten lantaarn.

Art. 37.

Het is verboden om gedoofde turf of houtskolen, doppen en dergelijke ligt ontvlambare voorwerpen, in houten tonnen, bakken, kisten, noch in manden of zakken te verzamelen of op zolders te plaatsen, maar moeten in ijzeren, koperen of aarden bakken of potten worden neder gelegd.

Art. 38.

De vergaarbakken tot het bergen van asch, moeten vervaardigd zijn van steen, ter diepte van een el drie palmen, ter wijdde van een en een halve vierkante el: en ter distantie van acht ellen van gebouwen, bergen, hooi, stroo, riet, planken heiningen of andere brandstoffen verwijderd. Niemand zal daarin eenige heete asch mogen brengen, of buiten op de straten, of in de grachten of slooten werpen.

Elke overtreding van een of meer bepalingen van dit of van de vijf laatst voorgaande artikelen, zal worden gestraft met eene geldboete van drie gulden of bij onvermogen eene gevangenzetting van eenen dag.

Art. 39.

Het is verboden om vuur langs de straten of wegen te dragen, in ongeslotene bakken of komforen, en om haardasch in houten tonnen, tobben of bakken of in zakken op de straten of wegen, neder te zetten.

Art. 40.

Niemand zal in huizen of gebouwen eenige koolen, hout, hooi, stroo, riet of andere ligt ontvlambare voorwerpen vermogen te leggen, binnen een el twee palmen afstands van eenige eesten, smitsen, schoorsteenen of andere vuurplaatsen.

Elke overtreding van een of meer bepalingen van dit, of van het laatst voorgaande artikel, zal worden gestraft met eene geldboete van eene gulden of bij onvermogen met eene gevangenzetting van eenen dag.

Art. 41.

Het is verboden braakhutten te stellen, binnen tien roeden afstands van eenige wegen, gebouwen, bergen, schelven, riet, planken heiningen of andere brandbare stoffen, op eene boete van zes gulden.

Art. 42.

De ingezetenen zullen derzelver schoorsteenen en verdere stookplaatsen, moeten schoonhouden en vegen of doen vegen, zoo dikwijls als Burgemeester en Assessoren zullen noodig oordeelen daarover de schouw te voeren, en ingeval bij het voeren dier schouw, mogt bevonden worden, dat de schoorsteenen of verdere stookplaatsen niet behoorlijk digt gemetzeld, of dat uit eenige andere oorzaken gevaar van brand te vreezen is, zullen Burgemeester en Assessoren, bevoegd zijn te gelasten, dat zoodanige schoorsteenen of stookplaatsen, binnen een' door hen te bepalen tijd, geheel worden weggebroken, hersteld of veranderd, en zullen ook gedurende dien tijd, het stookken van vuur, in en onder die schoorsteenen of stookplaatsen kunnen verbieden.

Art. 43.

Burgemeester en Assessoren of diegenen welke zij daartoe zullen kwalificeren, mogen in hunne inspectien of schouwingen der schoorsteenen en verdere stookplaatsen bij de ingezetenen niet worden belet of belemmerd, hetzij door het sluiten van deuren, het digt leggen der schoorsteenen als anderzints.

Art. 44.

In alle fabrieken of trafieken, zoo als brouwerijen, grutterijen en soortgelijke, waar vuur onder een eest wordt gestookt, en boven alle koorn-, water- en andere molens zal een scheepszwabber, benevens een goede digte waterbak, ter groote van ten minste twee vaten met water, op den zolder of digt bij den eest worden geplaatst, en daar altoos vol water moeten worden gehouden.

Art. 45.

De kuipers moeten bij zich hebben, een ton met water en een dwijl, en mogen geene duigen, bodemstukken of eenig ander houtwerk leggen of zetten in hunne schoorsteenen.

Elke overtreding van een of meer bepalingen van dit of van de drie laatst voorgaande artikelen, zal worden gestraft met eene geldboete van eene gulden, of bij onvermogen eene gevangenzetting van eenen dag.

Art. 46.

De kuipers en brouwers mogen hun vaatwerk op de straat niet heeten na zonnen ondergang, voor zonnen opgang of in sterken wind, ter beoordeling van Burgemeester en Assessoren, doch ingeval zij genoodzaakt mogten zijn eenig hout te branden in hunne loodsen, zullen zij zulks niet anders dan bij stil weder en met de uiterste voorzigtigheid mogen doen, na alvorens alle spaanders, krullen en verdere brandstoffen ver genoeg te hebben weggeruimd, terwijl zulks niet later zal mogen geschieden dan twee uren voor zonnen ondergang, op eene geldboete van drie gulden, bij elke overtreding van een of meer bepalingen van dit artikel.

Art. 47.

Het is verboden op, of langs de straten of wegen tabak te rooken, ten zij de pijp voor het uitvallen of uitwaaijen van vuur, met een dop of sluif is bedekt, op eene geldboete van eene gulden.

Uit het handvest van Ameide:

1. In de eerste plaats zo richten we ons tot de vesting en de stad en bevestigen aan onze stad Ameide een vrij rechtsgebied even breed en diep als de gracht van onze stad omvat en wel tot aan de Lek toe zoals dat van oude tijden af geweest is.

2. Voorts zo geven we aan al degenen die recht begeren binnen het vrij rechtsgebied van onze stad zoals hiervoor beschreven is dat men degene recht en vonnis zal doen door onze schepenen naar het recht van onze stad, zoals we dat hem gegeven hebben.

3. Voorts zo geven we al degenen die in ons vrije stadsgebied komen wonen en daar blijven toestemming om een half jaar vrij te zijn van boeten en schulden, die zij buiten onze landen die met onze stad een eenheid vormen, schuldig zijn, en dat ze gelijk beschouwd worden aan onze poorters en hun knechten. En wanneer ze na een halfjaar buiten onze stad gingen wonen en daarna terug zouden komen, dan zouden ze onder de zelfde voorwaarden van boeten en schulden vallen als die gelden voor de poorters van deze hiervoor beschreven stad.

4. Voorts voor alle zaken die vallen onder ons land van Ameide, waaronder mede verstaan het plattelands-rechtsdistrict van Ameide en Tienhoven, daarvoor zal het gezag van de schout gelden en daar zullen ze voor onze rechter en schepenen te Ameide terecht staan en dat zal het wettelijke gerechtshof en - plaats zijn waar recht gesproken wordt en daar onze schepenen van onze stad het voor-beschreven recht wijzen voor zover ze daartoe het inzicht hebben. En zouden ze niet dit inzicht hebben dan zouden ze dit drie maal veertien dagen mogen uitstellen.

En ware het zo dat ze binnen die tijd niet zover kwamen dan zouden ze het moeten opschrijven en daarmee naar onze raadslieden te Vianen komen. En daar we dan aan ons gerecht en raadslieden de zaak in handen geven dan zullen ze recht spreken en het niet verder uitstellen of meerdere kosten maken tenzij er meer daarover bekend is.

En wat betreft een redelijk bedrag voor de kosten die zouden in rekening gebracht worden aan degenen die in het ongelijk gesteld zijn. En men zal de buurtgenoten van Tienboven bij Ameide niet meer belasten maar men zal ze ontbieden en behandelen naar recht alsof ze binnen de stad woonden tenzij het kennelijk snelrecht betreft.

VAN DE SCHEPENBRIEVEN EN BINNEN WELKE TIJD MEN DAAR ZAL RECHTSPREKEN.

5. Voorts wat betreft de drie schepenen met de schout wat ze vastleggen aan schulden, beloften uit willekeur of bekentenissen, daarover zal volledig recht uitgeoefend worden door het ambt van de schout te Ameide en men zal daar brieven over maken voor de schepenen met de motivatie van het vonnis en dat dit door onze rechter en schepenen zal worden bezegeld.

Voor zover men daartoe pogingen onderneemt en daarop doorgaat zo zou men daarvoor uiterlijk binnen het jaar en zes weken nadien de betaling van die brieven invorderen.

En zo men daarover binnen een jaar en zes weken na de dag van betaling van die brieven geen recht had bekomen op het verzoek en het vervolg daarvan, dan zal men daar uiteindelijk geen recht behalen en dan zou ze van generlei waarde wezen, tenzij iemand zulke schuldbrieven zou aanvoeren die

kennelijk weg waren, buiten het land waren of verborgen lagen ¹. Zo zouden ze zeker daarmee kunnen verzoeken binnen zes weken nadat ze thuis zijn gekomen of dat ze van het ziekbed opgestaan waren, dit zonder opzet en of ze daartoe in staat waren of bij machte waren, als hiervoor beschreven.

VAN DE RECHTSGELDIGHEID VAN DE BRIEVEN DER SCHEPENEN

6. Voorts wat drie schepenen of meer met onze schout bezegelen wat betreft erfenissen in het voorschreven schoutambt dat zal als vaststaand gelden, uitgezonderd leengoederen; dat recht valt toe aan de heer en zijn mannen die daarover gaan.

VAN DE RECHTEN VAN DEN KOOPMAN.

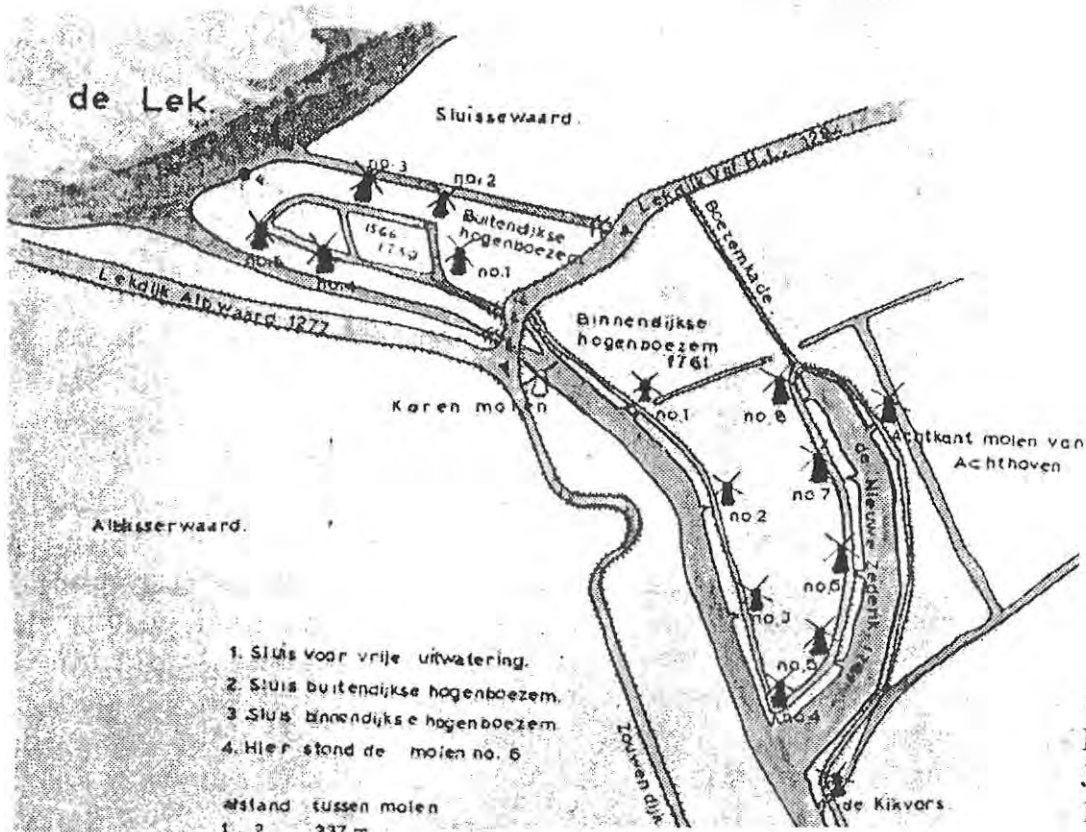
7. Voorts zo zal men alle kooplieden, die van buiten komen en hun goederen verkopen onvertogen recht doen; voor middernacht.
En ware het zo dat men aan de koopman panden zou geven, die men voortdrijven of dragen kan, die zullen voor de derde penning in aanmerking komen en die panden zal de koopman houden tot de andere dag.
Nadat die bij de schepenen op waarde geschat zijn, zo kunnen we de panden inlossen tegen de werkelijke waarde en dat willen wij.
En lossen we dan niet, of iemand anders namens ons in, dan mag de koopman ze weg voeren of wat hij maar wil er mee doen.

¹ Het gaat hier over personen die uitlandig of bedlegerig zijn. Het handschrift is hier echter niet duidelijk over.

SLUIS TE AMEIDE, aflevering 3.
EEN OVERZICHT VAN DE MOLENS

De WATERMOLENS gebouwd voor de afwatering van de VIJFHEERENLANDEN worden afgebeeld op een aantal prenten van kunstenaars uit de 18-e eeuw. Het is de opzet van dit artikel om klaarheid te verschaffen in de elkaar opvolgende series watermolens. Hierbij werd uitgegaan van het artikel van Joh. de Widt uit Heikoop met aanvulling uit de artikelen van Chr. Will en A. Bijl. Men kan dit overzicht volgen aan de hand van de figuren 1, 2 en 3.

figuur 1
Kaart
Joh. de Widt
1979

14-e eeuw

Overtollig polderwater wordt geloosd bij Sluis.

15-e eeuw

Melding wordt gemaakt van windmolens.

16-e en 17-e eeuw:

Op de SLUISSEWAARD zijn 6 molens BUITENDIJKS gebouwd.

De nummers 1 t/m 5 staan daar tussen 1566 en 1672, nr. 6 stond er tot 1635.

No. 1/ (1566 tot 1672/-73) definitief afgebroken in 1679

No. 2/ idem

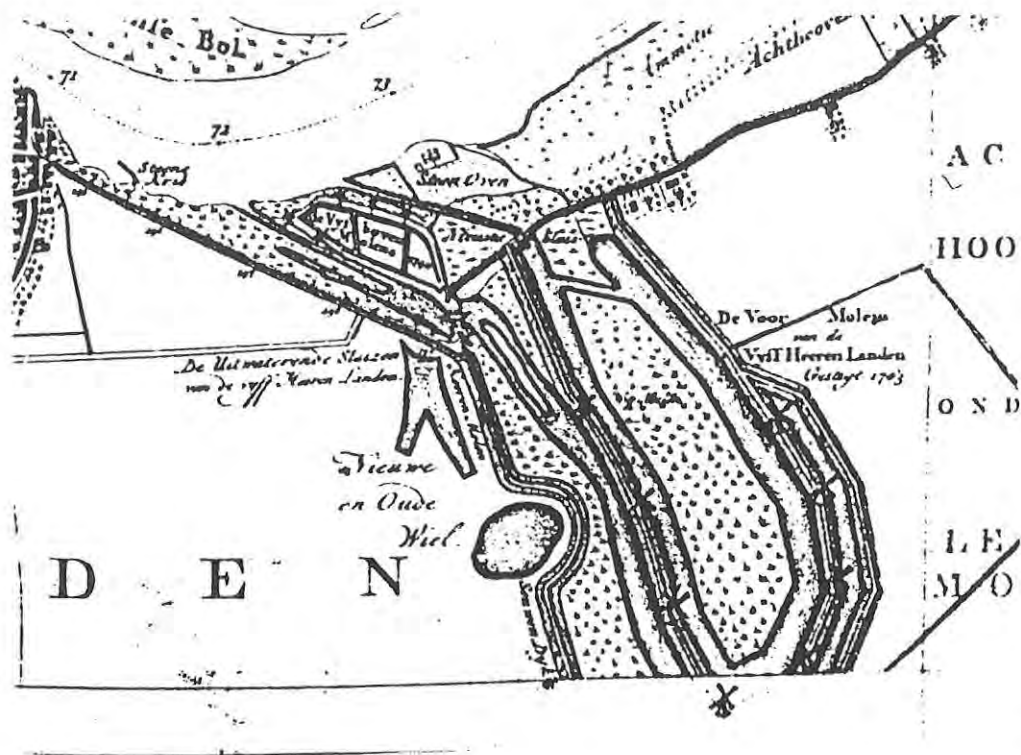
No. 3/ idem

No. 4/ idem

No. 5/ idem

In het rampjaar 1672 werden ze door de Fransen vernield en in 1679 werden de resten van deze 5 molens gesloopt.

Direct aan de oever van de Lek wordt op de kaart van de Widt aangegeven waar een 6-e molen stond: Deze (1566 tot 1635) werd door ijsgang in de Lek verwoest.

figuur 2
Kaart
MELCHIOR
BOLSTRA
1751-1764

18-e en 19-e eeuw

Op ongeveer de zelfde plekken als die van de vorige vijf werden in 1739/-40 5 nieuwe molens gebouwd.

No. 1 (1739/-40 tot 1826/-28) afgebroken na de komst van een stoomgemaal bij Arkel

No. 2 idem

No. 3 idem

No. 4 idem

No. 5 idem

In 1761 werd BINNENDIJKS de Nieuwe Zederik gegraven, een zijarm van de Oude Zederik. Langs dit nieuw aangelegde water werden 8 molens gebouwd. Ook kwam er een SLUIS in de Lekdijk (1763 tot 1828) en een UITWATERINGSVLIET door de uiterwaarden naar de Lek (1763 tot heden). Het betrof de volgende molens:

No. 1/ gereed tussen 1764 en 1774, definitief gesloopt in 1826/-28

No. 2/ gereed tussen 1764 en 1774, definitief gesloopt in 1826/-28

No. 3/ gereed tussen 1764 en 1774, afgebrand in 1802

No. 4/ gereed tussen 1764 en 1774, afgebrand in 1814

No. 5/ gereed tussen 1764 en 1774, definitief gesloopt in 1826/-28

No. 6/ gereed tussen 1764 en 1774, definitief gesloopt in 1826/-28

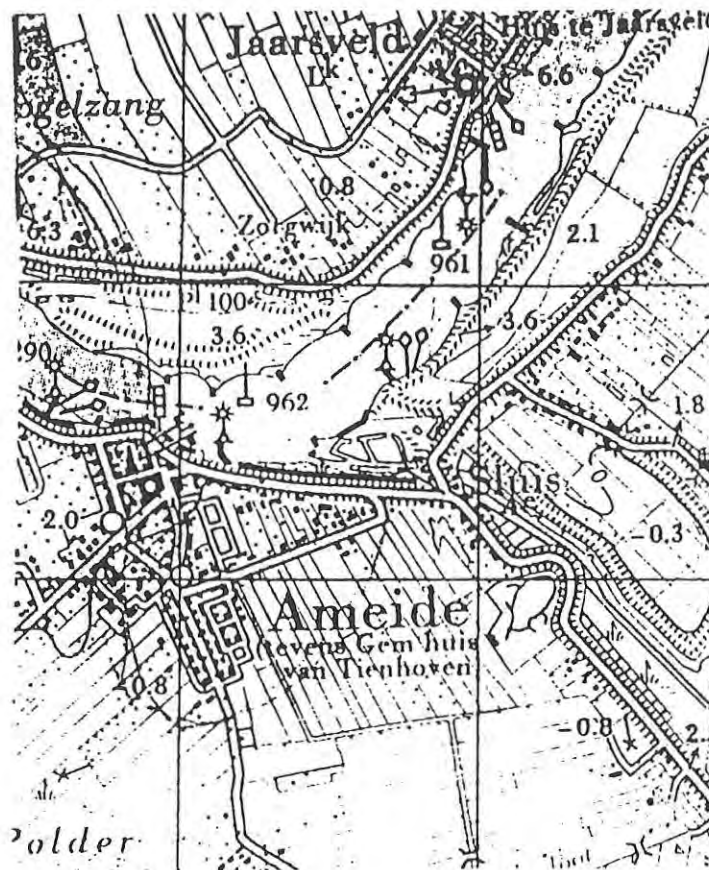
No. 7/ gereed tussen 1764 en 1774, verkocht naar Kampen in 1831, gesloopt in 1938

No. 8/ gereed tussen 1764 in 1774, verkocht naar Kampen in 1831, gesloopt in 1938

Het lot van deze molens wordt hiermee globaal aangegeven, voor het lot van ieder apart heb ik geen gegevens kunnen vinden.

De molen van Achthoven, noord-oostelijk van de Nieuwe Zederik wordt in 1764 aangepast bij de voorgaande 8.

Op de LEKDIJK (1277) staat De KOREN MOLEN, waarvan geen data mij bekend
Aan de Zuidzijde van de NIEUWE ZEDERIK (1701) waar deze aansluit bij de OUDE ZEDERIK (1370) staat: DE KIKVORS

figuur 3
Recente
Topogr. Kaart

H. Spilman
1750

Op de kaart staan met DUBBELE PIJLEN aangegeven drie sluizen:

- 1/ Sluis voor Vrije Afwatering
- 2/ Sluis Buitendijkse Hoogenboezem
- 3/ Sluis Binnendijkse Hoogenboezem

Met enige moeite kan men ze op de kaart van de Widt vinden.

Op de kaart van MELCHIOR BOLSTRA (1751-1764) staan 5 Bovenmolens (1744) en 8 Voor Molens. Dit stemt bij benadering overeen met het voorgaande overzicht.

Ook de UITWATERENDE SLUIZEN van de VIJFHEERENLANDEN vindt men op de kaart van Bolstra terug.

Opvallend is de STEEN OVEN op de SLUISSE WAARD..

Bij SLUIS stonden dus in 1774 13 BOEZEMMOLENS (5 + 8) met in de onmiddellijke omgeving de molen te ACHTHOVEN, de Korenmolen op de Lekdijk en meer landinwaarts de KIKVORS. Geen wonder dat H.Spilman ze op een tekening gedateerd 1750 vastlegde.

Bronnen:

Joh.de Widt 1979 ONZE STREEKHISTORIE, deel 4, p.54-61

Chr.Will 1998 Nieuwsbrieven Ameide/Tienhoven, jrg. 9/1 en 9/2

A. Bijl 2002, Lek en Huibert Kroniek, jrg. 4/2

P.van Toor, Nieuwsbrief Ameide/Tienhoven,jrg. 11/2+3, p.25,32,44-45,51

Haarlem/Ameide, 8 Juli 2003.

P.van Toor

OUDEJAARS-AVOND 1940.

Oudejaarsavond . . . !

De avond, die komt als een jaarlijks weerkerend geheim van eeuwige wisseling. Inzonderheid het jaar dat wij aanstonds zullen afsluiten is er een van wisseling op velerlei gebied. Een jaar van oorlogsgerucht en oorlog, een jaar dat niemand onzer zal vergeten. En wanneer wij op den traditioneelen Oudejaarsavond het gebeurde de revue laten passeeren, herinneren wij ons temeer welk een zorgelijk en angstig jaar aan ons is voorbijgegaan.

Op deze plaats herdenken wij allereerst degenen die in de oorlogsdagen in Mei voor het Vaderland zijn gevallen of door oorlogsomstandigheden het leven lieten. In het bijzonder gaat onze deelneming uit naar hen en hun nabestaanden uit onze eigen gemeenten en omgeving, die in het afgelopen jaar op deze wijze zoo zwaar werden getroffen.

We denken aan zooveel en er is zooveel dat ons ontroerd. Er komen tal van gedachten en vragen in ons op, vragen, waarop wij zoo graag een antwoord zouden ontvangen.

Een jaar is zoo treffend te vergelijken met een trein met vele reizigers; allen zijn de reis op 1 Januari 1940 zoo opgewekt begonnen, doch velen hebben de reis halverwege, soms nog vroeger, moeten onderbreken . . .

De levens-trein, geachte lezers,
Dat is 't voorbijgegane jaar,
Dat zegt tot ons: ik ga niet verder,
Het nieuwe staat weer voor U klaar.

Voor enk'len was het een plezierreis,
Maar voor de meesten onzer niet,
Het was een tocht met hindernissen,
Voor velen bracht de reis verdriet.

Velen waar U mee op reis ging
Verlieten onderweg den trein,
En dat waren er niet weinig,
Mannen, vrouwen, groot en klein.

Ach, wat was dit jaar voor velen
Een droevig en een doornig pad,
Velen kunnen 't hoekje wijzen
Waar moeder, broer of vader zat.

Zoo gaan wij weer dit jaar verlaten,
Een jaar van vreugd, maar meer van leed,
Ja, dit jaar was er inderdaad een
Dat men niet zoo licht vergeet.

1 Januari 1941.

Op dezen Nieuwjaarsdag moeten we weer voorwaarts, voorwaarts of we willen of niet. Doch onze tred zal vaster zijn als we steeds vooruit, niet achteruit blikken. En waar ons innerlijk leven helder en vast voor ons ligt, daar kunnen de uiterlijke omstandigheden geen ingrijpenden invloed uitoefenen. Een vast en bezielend doel is immers het eenige dat evenwicht aan het leven kan geven aan hen, die het ernstig met het leven nemen. En bovendien, is het geluk altijd grooter dan het leed; het leed sluit het geluk niet uit, terwijl één gelukkig uur dikwijls jaren van lijden doet vergeten.

Waarlijk, er is geen reden tot wanhoop. De moeilijkheden van het veelbewogen jaar dat achter ons ligt, hebben wij kranig getrotseerd. Een oogenblik van bezinning is welverdiend. Moge de Nieuwjaarsdag ons die bezinning schenken, opdat wij vol vertrouwen het Nieuwe Jaar kunnen ingaan.

Wij wenschen U veel Geluk en Voorspoed, en bovenal: Vrede!

Ik wil het Nieuwe Jaar beginnen
Met een welgemeenden wensch,
Dit is een goed gebruik en tevens
Zooiets past een ieder mensch.

Ik wensch dan onze Burgemeesters
Voor henzelf en hun gezin,
Godes bijstand bij hun arbeid
Zoo wel bij voortduur als begin.

Dan wensch ik alle ambtenaren
In elken rang en elken stand,
Zichtb'ren zegen op hun arbeid,
Tot heil van burgerij en land.

Veel zegen ook de onderwijzers,
En de jeugd, hen toevertrouwd,
Dat de vrucht op al hun arbeid
Door hen nog eenmaal word' aanschouwd.

Den olieboer, den bakker, slager,
Den vuilnis- en den schillenman,
Wensch ik hier eveneens den zegen
Waar niemand onzer buiten kan.

HANSUM.

Jac. C. den Hartogh,

Dorpsstraat
Kruidenierswaren, Boter en Kaas.
p. f. Lexmond, 1 Jan. 1941

B. LEMMEN,

Bloemenhandel,
Agent Kouwenberg's Zaadhandel
m. g. Lexmond, 1 Jan. 1941

J. H. Doeland & Zn.

Manufacturen,
wenscht Cliënte en Vrienden een
Gelukkig Nieuwjaar.
Lexmond-Leerdam, 1 Jan. 1941

G. Quint.

Schoenmakerij.
p. f. Lexmond, 1 Jan. 1941

H. J. Brokking,

Kortenhoevensche Brood-, Banket- en
Kleingoedbakkerij
wenscht Begunstigers en Vrienden
een Gelukkig Nieuwjaar.
Lexmond, 1 Jan. 1941

G. Veen,

Gemeente-Bode,
wenscht Vrienden en Bekenden een
Gelukkig Nieuwjaar.
Lexmond, 1 Jan. 1941

A. van Eenigen,

Kapper — Dorpsstraat
p. f. Lexmond, 1 Jan. 1941

J. W. ALTING,

Bakker.
p. f. Lexmond, 1 Jan. 1941

JOHs. RIETVELD

LAKERVELD, LEXMOND,
wenscht Vrienden en Bekenden een
Gelukkig Nieuwjaar en houdt zich
voor 1941 weer beleefd aanbevolen
voor levering van alle soorten

Drukwerk.

Lexmond, 1 Jan. 1940

J. H. C. RIETVELD

Dorpsstraat — Lexmond

Kaas- en Graanhandel

Vertegenwoordiger voor het
leveren van Calvé's producten
te Delft.

m. h. g. 1 Jan. 1941

P. 't Lam,

LEXMOND.

**Groenten- en
Fruithandel.**

p. f. 1 Jan. 1941

J. E. SPRONK,

Huishoudelijke Artikelen,
Ijzerwaren enz.
m. g. Hei- en Boeicop, 1 Jan. 1941

G. J. VERSLUIS,

Alle soorten Luxe- en Gebruiks-
mandenwerk — Rietmeubelen.
Telefoon 83.
p. f. Lexmond, 1 Jan. 1941

Wed. H. Versluis,

Kruidenierswaren.
m. g. Lexmond, 1 Jan. 1941

Jac. Schrijvers,

Café — Halfweg,
wenscht Vrienden en Begunstigers
een Gelukkig Nieuwjaar.
Lexmond, 1 Jan. 1941

J. de Jong Hzn.,

Metselaar.
p. f. Lexmond, 1 Jan. 1941

D. KOOIMAN,

Expeditie en Veevervoer.
p. f. Lexmond, 1 Jan. 1941

C. SPEK & Zonen, LEXMOND

LOONSPROEIERS

wenschen hun geachte Cliëntéle, Vrienden en Bekenden
een Gelukkig Nieuwjaar en houden zich voor 1941
weer beleefd aanbevolen voor het vakkundig

**Sputen, Snoeien en Enten van Boomgaarden.
Levering van alle soorten Vrucht- en Sierboomen.**

C. DE WIT - LEXMOND
DAMES- EN HEERENKAPPER

p. f.

Verzendt Uw Goederen per Bode Van Es, Ameide

Maandag, Woensdag en Vrijdag richting **Gorkum-Utrecht**

Bestelhuis Utrecht: Jansveld 27 De overige dagen richting **Schoonhoven-Gouda.**

p. f.

GEZ. VERHOEF,
Kruidenierswaren — Schoenhandel

m. g. Ameide, 1 Jan. 1941

T. A. Bouter,
Lood- en Zinkwerker — Sanitair,
wenscht Begunstigers en Vrienden een
Gelukkig Nieuwjaar.
Ameide, 1 Jan. 1941

H. Diepenhorst,
Timmerman — Aannemer
p. f. Ameide, 1 Jan. 1941

Een Gelukkig Nieuwjaar
wordt U toegewenscht door
de Chauffeurs
der „REEDERIJ OP DE LEK“.

G. Terlouw,
Graanhandel.
m. g. Ameide, 1 Jan. 1941

A. van Holten,
Brood-, Beschuit- en Kleingoegebakkerij
p. f. Ameide, 1 Jan. 1941

De bedienaar bij begrafenissen
C. Labrie,
houdt zich voor 1941 weer beleefd
aanbevolen.
m. g. Ameide, 1 Jan. 1941

Begint het Nieuwe Jaar goed
en gebruikt voor Uw vee dat blijft
staan met **nageboorte** en lijdt
aan **witvuil** de alombekende en
overal geprezen navuilverdrank

 „UNICUM“.

Verkrijgbaar bij
C. TERLOUW - AMEIDE
p. f. 1 Jan. 1941

De 5 Kannibalen
wenschen alle inwoners van Ameide
en Tienhoven een Gelukkig Nieuwjaar.
Ameide, 1 Jan. 1941

C. Oskam.
p. f. Ameide, 1 Jan. 1941

Gebr. van der Grijn,
Auto-Transporten
m. g. Ameide, 1 Jan. 1941

F. BURGGRAAF,
Brandstoffenhandel.
p. f. Meerkerk, 1 Jan. 1941

D. Bor,
Kruideniers- en Koloniaalwaren,
Belast zich met het opnemen van
Drukwerk.
p. f. Meerkerk, 1 Jan. 1941

Dankbaar voor het genoten ver-
trouwen in het afgelopen jaar, be-
veelt ondergeteekende zich voor 1941
weer beleefd aan als Bedienaar bij
Begrafenissen.

A. v. d. Grijn - Kerkstraat
p. f. Ameide, 1 Jan. 1941

Adriana J. van Beesd,
Gedipl. Coupeuse - Prinsegracht
m. g. Ameide, 1 Jan. 1941

Corn. Streefkerk,
Metselaar - Aannemer.
Steeds verkrijgbaar Kalk om te witten
en Landbouwkalk om er onder te spitten.
p. f. Ameide, 1 Jan. 1941

Vereeniging
„Het Groene Kruis“
p. f. Ameide, 1 Jan. 1941

Het Bestuur der Wandel-Vereen.
„Op Marsch“
wenscht Leden en Wandelvrienden
een Gelukkig Nieuwjaar.
Ameide, 1 Jan. 1941

Het Bestuur der Vereeniging voor
ZIEKENHUISVERPLEGING
te Ameide en Tienhoven,
wenscht de Leden een Gelukkig
Nieuwjaar.

Chr. Muziekvereniging
„CRESCENDO“
wenscht Donateurs en Muziek lief-
hebbers een Gelukkig Nieuwjaar.
Ameide, 1 Jan. 1941

D. LAKERVELD - AMEIDE.

Electriciteit, Waterleiding, Rijwielhandel en Rep.-Inrichting.

**Ruime Sortering Lampekappen, Emaille-, Gegalvaniseerde- en
Electrische Artikelen, Urwerken en Barometers.**

Voorts het adres voor Winterartikelen: **Schaatsen en toebehooren, Hand- en Oorwarmers,
Warmwaterstoven en Bedkruiken. - NEEMT DEEL AAN ONS SPAARSYSTEEM! M. H. G.**

